

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csupán a kiadónál lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadónálhoz intézendők.

A lap szellemi részére a a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetési díj: három sorban hetente 5 kr. — Nagyobb és többesori hirdetések jutányosan eszámoltatnak.

Díjnyel minden bejelentésnél 30 kr.

Nyilttér garmond ár: 20 kr.

B-Gyarmat, szeptember 5.

A tervezett b-gyarmat-szécsény-losonezi vasut politikai bejárása a lefolyt héten történt meg. Előnk érdeklődés volt az egész vonalon; a vasuti küldöttségek, szakférfiak és különösen br. Rozner Ervin s Tolnay Lajos engedélyes urak szívélyes fogadtatásban részesültek. Dr. Pulszky Agost, a harmadik engedélyes urhoz nem volt szerencsénk; úgy értesültünk, hogy akadályoztatva volt a megjelenésben.

A tárgyalások minden fennakadás nélkül folytatók le, B-Gyarmaton szept. 2-án, Szécsényben szept. 3-án, Szakalban szept. 4-én és Losonezon szept. 5-én.

Az ipóltság-b-gyarmati 29 kilométer hosszúságú vonal, melyhez a hivatalos bejárások alkalmán kívül senkinek sem volt bele szólása, 11 hónap alatt készült el; a b-gyarmat-szécsény-losonezi vonal, melyhez ugyan sokaknak van bele szólása, de miután azt a vármegye elfogadta, azt hisszük, szintén rövid idő alatt készülhet el.

Az Ipolyvölgy tehát rövid idő alatt kibontakozik középkori helyzetéből s átadatik a civilizációnak és a világforgalomnak. Városaink, falvaink, egészen más formát fognak váltani, s jó palóczaik kivételnek eredetiségökből.

Szerintük azonban nagyon egyoldalú dolog lenne az, ha már most nem forcizoznók az aszód-b-gyarmati vonal kiépítését, sőt egészen elhibázott vasuti politikának találjuk azt, ha az aszód-b-gyarmati vonal egyidejűleg nem építetik ki a b-gyarmat-losonezi vonallal.

Ha az aszód-b-gyarmati vonal nem épül ki, úgy jóformán az egész Ipolyvölgye ki van szolgáltatva Bécsnek és el van vonva Magyarország fővárosától, melyet eddig tengelyen úgy a hogy megközelített. Az Ipolyvölgyet, mely eddig alumentáló ere volt Budapestnek, — a fővárostól elszakítani nem lehet, nem szabad.

A vármegye is igen helyesen okoskodott akkor, mikor kombinációba vette az aszód-b-gyarmati vonalnak, a b-gyarmat-szécsény-losonezi vonallal való együttes kiépítését, s csak az esetre járult a b-gyarmat-losonezi vonal segélyezéséhez, midőn az aszód-b-gyarmati vonal kiépítését biztosítottak ta-

lálta. Kizárólag az ipóltság-b-gyarmati vonalnak Szécsényfelé s onnan Szakal és Losonezfelé való folytatása nem hogy hasznunkra, de kárunkra szolgál.

Bármily aldozatokba kerül, az aszód-b-gyarmati vonalat ki kell építeni. Egy oly tranzeunális vasut, mint a milyen az aszód-b-gyarmat-szécsény-losonezi lenne, — nemcsak a megyei érdekeket elégitenő ki, nemcsak egy nagy vidéket kötne össze a fővárossal, hanem egyszersmind a hadászati kíválmaknak és igényeknek is megfelelne, amellott pedig a vármegye székhelyét valamint, Losonez városát hatalmas gőzpontokká fejlesztendő ki, ami azt hisszük, szintén egyik fő országos és megyei érdek. Ily tranzeunális vonal mellett könnyű leendő a részvények alajogyzását biztosítani, ahhoz nemcsak a vármegye erkölcsi és anyagi támogatása követelhető, hanem az érdekltség roppant nagy száma vonható be.

Egy tekintet vasuti hálózatunkra meggyőző arról is, hogy alig van két vonalunk, mely a hadászati követelményeknek megfelelne. Egy minden szétágazás nélküli fővonal arra egy általában nem alkalmas. Ha a ruttkai fővonal két nagy ágat hajtana Losoneztól Budapestfelé, úgy ez lenne a legalkalmasabb hadászati vasut, melyen a hadsereg megosztása avagy összpontosítása leggyorsabban volna eszközölhető. Mai háborús viszonyaink közt ez sem utolsó tekintet, sőt követelhető, hogy a hadügyi politika ezen fontos kérdést elsőrendű gondjai közé számítsa!

A b-gyarmat-szécsény-losonezi helyiérdekű vasut politikai bejárása B-Gyarmaton vette kezdetet. Br. Rozner Ervin már szept. 1-én délelőtt B-Gyarmaton volt, a miniszteri kiküldöttök egy része a délután 5 órai vonaton érkeztek meg; Tolnay Lajos és Lakatos Aladár miniszteri titkár Vácztól hűkőron jöttek s este 8 óra után érkeztek be B-Gyarmatra. Este fényes vacsorát adott báró Rozner a vármegyeház kistermében. Másnap reggel 9 órakor nyitotta meg a tárgyalást Lakatos Aladár. A tárgyaláson résztvettek br. Rozner és Tolnay engedélyeseken kívül, a kereskedelmi minisztérium részéről Geduly Gyula műszaki tanácsos; a m. kir. államvasutak részéről Novák Gusztáv és Huber Agost felügyelők, Weber Antal mérnök, a földművelési minisztérium részéről Gerő Ferencz kulturmérnök, a közös hadügyminisztérium részéről Kanler százados, Nógrádmegye törvényhatósága

és közigazgatási bizottsága részéről Tihanyi Ferencz, Bréster Alfred, Farkas Ferencz mint th. főügyész, színter Ferencz mérnök, B-Gyarmat képviselő testülete által ki voltak küldve: Aminger László, Baintner Ottó, Elfer Ede, Horváth Dáni, Kövy Tivadar és Reményi Károly. B-Gyarmatra helybe voltak: B-Gyarmat, Patvarcz, Tráns és Hutyag községek érdekltségei. A tárgyalás, mintap Markus Agost mérnöki munkái a helyszíni kíválmaknak megfeleltek, s csak igen esékely módosításokon mentek keresztül, alig tartott 2 óráig.

A küldöttség d. n. 5 óra felé 5 fogaton indult el Szécsénybe, hol a Pulszky kastélyban nagy vacsora volt. Másnap a szécsényi, petőfi, póstényi, halászi, alsó és felső ludányiakkal folyt le a tárgyalás minden fennakadás nélkül; szept. 4-én Szakalba rándult a küldöttség s ott a szakali, litkei, tarnózi és kalondai érdekltséggel, szept. 5-én pedig Losonezon, a rappi, p-darózi, miksi és losonez-tugári érdekltséggel tartatott meg a tárgyalás. Losonezon a küldöttök tisztelére a város fényes bankettet adott.

A N. V. Mzeum gyarapodása.

Az e napokban ünnepélyesen megnyitott temesvári múzeum példája mutatja azt: mire képesek a nemzeti cultura terjesztésének előharcosai. Es midőn mi a kezdet nehezetségével küzdve, ábítózó reményekkel tekintünk a múltt elért fényes sikerekre: a múzeumunk érdekében folyton fokozott mérvben növekvő részvét jogosult hitet öbrazet lelkeinkben az iránt, hogy a Nógrádmegyei Múzeum is vármegyénk hazafiai lelkes partolónak önzetlen közreműködése mellett és kitartó buzgalommal ápolva el fogja érni azon föltételeket, melyek alapján magasztos nemzeti hivatásának teljesen meg fog felelhetni. Mert hiszen nekünk is vannak (és lesznek is) nagylelkű partolók.

Es ime az én lelkeim melyen meghajlik az olyan hazafiai elhatározás előtt, melyenél jelenleg vagyok szerencsés múzeumunk barátait megörvendeztetni.

Az európai műveltségű, Monarchia szerle elismert jelességű notabilitás: Szontagh Pál úr v. b. t. t. o. Excellenciája nem szorult ezen halvány sorokba beszűhető encomiumokra; de én, mint múzeumi intézményünk szerény kezdeményezője magis köteleve érzem magamat a nagyszzerű hazafias adományért mely hálaomat nyilvánítani. Mert intézetünk részére eddig valóban legnagyobb és páratlan nagylelkű, — ezeket érő tény!

Ugyanis megvannak fennálló tisztelt egyik legkitűnőbbike Szontagh Pál úr o. kegyelmessége másfel ezernél több kötetből álló egész könyvtárát múzeumunknak adományozta, úgy és akként, hogy az akár azonnal is helyiségünkbe szállithassuk.

ezünkra, hogy a szakirodalomban már ismert nevét a tekintélyek sorába iktassa.

Szerzőnek művé nekünk fölötté érdekes.

Érdekes azért, mert mi a közigazgatás rendszerének az iszákosság által érintett ágazataiban nagyon a kezdet kezdetén állunk, s a szesz italok fogyasztása körül nem fejtettünk ki oly esztudatos jogalkotást, mint a nagy angol nemzet, a melynek 1872. évi augusztus hó 10-iki nagy aktája a szeszkereskedést kényelhetlen állami gyámkodás alá vetette, de nem is rethattunk annyit, mint rethott a francia, kinek törvényhozása nem örezte magát arra jogosítottnak, hogy a keresnek számát meghatározza, hogy a keresma-ipart engedélyhez kösse.

Mi ezen nagylelkűségű kérdésnek hangosan szóló alakulásában élénkbe idézhetjük a kultúrnepek történetét s okulhatunk példájukon. Szákmanául vethetjük népünket a pszichikai és fizikai romlottságnak, melyet a szesz fogyasztásának előmozdítása által dedelgetünk és szigorú gyamság alá vehetjük társadalomunk azon rétegeit, melyeknek öntudatos műveltséget még nem adhatunk és azért azok iránt a jóakáro gyamságot gyakorlati tartozunk.

Az iszákosság rombolva pusztít és terjed nálunk is. Közenpünet a szesz kábítja el, az tépi ki lelkeiből a szellemet, esontjaiból a velőt, a szesz teszi testileg koldussá, szellemileg nyomorékká s a társadalomban proletárá.

A szesz fetreng a lebutók szomnyiban, a szesz öblökdik büntönyre luttató az ejek esendiben, a szesz árvóit a munkások ezreiben, kik övetik a szerzsámat, melyet álchoel által erőltetve lett szervezotük alkotására nem, csak rombolásra bír felragadnak.

A mi törvényhozásiak szemből az alkohollimussal pozitív működésüket eddig nem fejtett ki.

Igaz, hogy az 1888. évi XXXV. t. cz. a szesz italok fölött való rendelkezés jogát az állami hatalom spherájába vonta, igaz, hogy ezen ezen törvény a szesz-árvólást engedélyhez köti; van törvényünk (1883. évi XXV. t. cz.) mely a keresmai hitel korlátozása iránt intézkedik,

TÁRCZA.

Visegrádon.

1891. aug. 27.

Allunk Visegrád mela romjain.
Oly esendes, néma minden odakinn,
Madar nem szól és nem susog a lomb,
Csak szivem zajlik s lelkem elborong.
A búzake várnak nézem romjait.
Minden kö fényes, drága multra int.
Magasba szállók a szent emlékeken
S lezuhanok, ha kinyitlak szemem.
E vár, mely úr volt a vidék felett,
Önönmagának csak árnyéka lett.
Az építőknek már nevék sem él,
Róluk csak egy-egy kodarab beszél.
S a nagy király, kit felt kelet, nyugot,
Ki, mint ember volt, mégis legnagyobb,
Nincs, nincs sehol s ha él is neve még,
Mégisnyli már az emlékek kegyét.
Egy új keresztt itt, — porlad rég a lány,
Kire az int most, annyi év után.
De e keresztt új s mindíg új marad:
Szörnyen lakol, mert... mert erénye nagy.
Elmelázom s a szivem elszorul.
Lelkeimben kérdés támad ostorul.
S míg az elmulas kínját szenvedem
Kérdem: mért hal meg minden idelem?
Erény miért van, hirt búzszakába megy
S legóbbbet szenved a legerényesebb?
Vergődöm némán, tehetetlenül,
Hajdón veszályban, midőn már elmerül —
S ott áll egy nő, kedves, barna lány
Ott a jelennek néze ajkán:
„Tánczoljunk — nuszol — képzölje e rom,
Hogy búzke vár meg, mint volt egykoron
S hogy benne lakzi!” — Es mi tánczolunk
S jelent edesit a vig áczú mult.

Ujfalussy Sándor.

Az iszákosság.

annak befolyása a társadalom életrendjére és az ellene való védelem irányelvei. A nagy tud. akademia által koszorozott pályamű. Irta dr. Fekete Gyula kir. törvényszéki bíró.)

Ismeretli: Dr. Ruffy Pál.

Évek óta vagyunk szemlélői annak az embertőlotti szorgalomnak, melyet az ar-maróthi kir. törvényszék érdemes bírnya a társadalmi tudományok uttörő munkájában kifejt.

Szemlélői voltunk, mint lehet évek során át jól elvégezni peres foliansok akta tömkelegét, mint lehet a hivatalbeli működés befejezése után meggyújtani a tudós mécesét és beledolgozni a sivar éjszakába — elfeledve a fizikum kimerültségét — csak azért, mert a teremő szellem előtt ott ragyogott az a csillag, mely a tudás megismerését az vezetői a háléseket.

Évek sorát magába ölelő munkásság ezen évben hozta meg dr. Fekete Gyulának kettős jutalmát. Azon művét, melynek czímét ezen dolgozatunk homlokzatára irtuk s melyet a m. tud. akademia pályadíjjal koszorúzott, lelkes örömmel fogadta a tudományos irodalomban, a másik művét, melynek czíme: „A dologház és annak lakói” a magyar jogász-egylet adta ki, s a jogász-világ üdvözölt a legnagyobb elismeréssel.

Két — hogy úgy mondjuk — nagy kaliberű munka egy szerzőtől egy évben — bizonynál irodalmi esemény.

Megkísértünk azon mű ismertetését, mely az iszákosság megfékezésére s ha lehet kiirtására ragad pallást, hogy az emberi társadalom egy nagy és méltékent terjedő bűne ellen irtó háborút kezdjen.

Szerző lelkesedéssel ragadja meg a könyve czímében kifejezett eszmét, évekig tanul és gyűjti adatait, figyelve körébe vonja a művelt nyugatnak rendszerbe idomuló, de még izzónak mondható jogalkotásait és minden részleteiben alaposan kidolgozott munkát hoz könyvpia-

A mi a Pallas birod. és nyomdai részvénytársaság nyomdájában jelent meg, megrendelhető szerkesztőségünknél. Ára 1 frt 50 kr.

Mai számunkhoz fél iv melléklet van csatolva.

All pedig ezen kitűnő könyvtárgyteremtő kiválólag tudományos és angol, francia, olasz és német klasszikus művekből. Ehhez járul még egy jeles olajfestmény, szent Jeromosnak régi képe, régi rózsacec keretben; továbbá két füzet: az egyik Madach Imrénék, a másik pedig Izsó mestari kezéből tihyezy Kálmánnak mellszobrát képezi.

Ismétlően, mindezekért a hála nyilvánítást: postera crescat laude.

Horvács, 1891. augusztus 31.

Nagy Iván.

Muzeumunk alapítói dísz sorába ismét egy kitűnően elhelyezett főúrnak, hazánk föltámasztójának, az ország zászlósai közt a második helyen álló főúrnak, a szent Zichy Ferenc senior ur ö. excellenciájának nevet van szerencsénk beiktathatni. A nevezett főúrnak hazafiai figyelmét Muzeumunk alakulása sem kerülve ki, hozzájárult 100 frttal, (mely a takarékpénztárba tetetett be) kívánt alapítói sorába irattatni.

E tény hordereje nem kíván szövegvesztést. Azok, kik értekeznek a megszervezésre, kivonhatják belőle az ödvös tanulságot. De én mindezeket eltekintve, kötelezettségem érzem magamat egyúttal is, hogy ő excellenciájának nyilvánosan is hálátat kijelentsem.

Horvács, 1891. szeptember 3.

Nagy Iván.

Nagy Iván ur felhívásához, a Muzem-Társulati ügyben.

Igen tisztelt szerkesztő uram!

Ismert méltányosságokra támaszkodva, kerek e néhány sor közzétételére.

Mindig gondos tisztelettel és gyönyörrel olvasom minden sorát azon cikkeknek, melyek megyénk nagy fia, Nagy Iván ur tollából kerülnek becses lapod hasábjaira. E tiszteletem öregbítésére szolgált csak Nagy Iván urnak lapod mult számában „Nógrádvármegyei Muzem-Társulat” című hazafias vezércikke és ezért reményem, hogy nem fog az ifjú hűv szerénytelenségével valódni, ha cikke az ügy érdekében a hazafiai érdeke melegeiből fakadó néhány megjegyzésre készlet.

Az imádott haza szolgálataiban megőszült harezos meggyőzőve lelkesítő szavai bizonyára fényes sikerrel fogják tette sarkenteni, megyénk s különösen városunk értelmiségét. Ezt hiszem, de attól meg félek, hogy a „zsidó hazafiak” előtt, kiket Nagy Iván ur külön kategóriára méltat, e cikk épen reakciót fog szülni. Ezt állíthatom azért, mert volt alkalmam az erre következtethető hatást tapasztalni.

Beismerem, hogy városunk társadalmi káros állapotának egyik szimptomája a zsidóság teljes külön állása, melyért méltán meg érdemli ép úgy mint városunk sok klikkje a gáncsolást és elítélést, meg engedem, hogy akkor midőn városunk polgársága a közügyek iránti közönyösséggel vádoltatik, belevonhatók a zsidó polgárok is, — de, hogy akkor, midőn a hazafiai áldozatkészre kell appellálni, hogy akkor, midőn egy-egy eszme tette készíti a polgárságot, a zsidóság külön megszerveztetésére volna szükség és illetve az a többiekől hátrább maradna, azt határozottan kétségbe merem vonni. Támogatja ezt a Muzem-Társulat rendes tagjainak eddigi névsora, mely

igazolja, hogy a zsidó értelmiség nagy része, illetve, kik a belépésre eddig felhívtak mind ott foglalnak helyet. Hogy az alapító tagok között eddig még egy sincs, annak oka az, hogy azon kevés zsidó, kitől ezt meg lehet követelni, fel sem lett hívva.

De ha még a külön kategória igazolható is volna, semmi esetre sem érdemlik meg városunk zsidó polgárai általánosságban, hogy oly érv vagassék, szemük közé, mely arcukat szegényírtaj vonja be. Nagy Iván ur ugyan következően érvel szólna a zsidókhöz: „Gondoljak meg, hogy egyebeken kívül a tudomány és közművelődés is az ipar és kereskedelem vagy mondjuk közigazgatás lendületének előmozdítására szolgál és mind az, a mi a megye vagy város közművelődési emelkedésére hat, ugyan az egyszersmind az egyesek szellemi és anyagi gyarapodásának eszközelet is fekozza. Tehát azt tételezi fel a zsidó polgárságról, hogy az hazafiai áldozatot is csak akkor képes hozni, ha abból hasznat húzhat. Ez meg nem érdemelt vad. Így fogják fel ezt azok, kikkel az ügyről beszélgettem.

De, ha Nagy Iván ur külön érdekkörnek tartja a zsidó polgárokat, miért nem hatott oda, hogy 24 választmányi tag között legalább egy zsidó legyen. Vagy itt nem kell zsidó? Nem tartom ugyan elkerülhetetlenül szükségesnek, hogy a választmányban zsidó is legyen, mert nem képzelem a zsidókat külön érdekkörnek, de ha Nagy Iván ur cikkéből akarnék következtetést vonni, úgy ezt serelemesnek kellene tartanom.

Elmondtam ezeket, többek olaja folytán, de a társulat érdekeiben is, minthogy úgy gondolkozom, hogy a zsidó polgárság neheztelése, mely csak dícséretükre szolgálhat, ez uton el lehet majd osztani annál is inkább, mert magam részéről bizonyosra veszem, hogy Nagy Iván urnak intenciója nem volt az, hogy szavai így értelmeztesse és hogy mégis meg történt, ez talán akaratán kívül esik.*)

Vagyok hazafiai ödvözléttel.

kész híved,

Révész Dezső.

Jótekonyság. Gr. Zichy Ferenc főtárnokmester ur önmagmértósága s a Zichy uradalom kegyes seniora a mult heten uradalmi megtekintése czéljából néhány napot Zselyben töltött s ez alkalommal igen szép példáját tanúsította annak, hogy az uraknak miéket kell elbánni cseledekkel s miéket kell a humanismust gyakorolni bárkivel szemben, akit a sors csapása valamilyen szerencsétlenséggel meglátogat. — Előre bocsátjuk, hogy mikor gr. Zichy Zselybe jön, nincs ott olyan szegény.

Nagy Iván ur nem szorul ugyan arra, hogy az ő lelkes felhívásának magyarázatába bocsátkozzunk, mindazáltal tulzotnak találjuk Révész barátunk felfogását, mert Nagy Iván ur a felhívásban nem akart separálni, felhívása nemcsak a zsidókat, de a kereszt is érintette, mert Nagy Iván ur laja azt, hogy az általa dedegített szép ügy csak úgy juthat érvényre, ha azt mindenki, rang, osztály és valláskülönbség nélkül támogatja. A bizottság megválasztásánál semmiféle tekintet nem volt a vallásfelekezetre: erről egy kulturális ügyről szó sem lehet, sőt azt is tudjuk, hogy maga N. I. ur egy baráti körben többek előtt méltatlan jogát fejezte ki a felett, hogy a bizottságba egy zsidó nem lett bevalasztva. Egyébként megjegyezzük, hogy hazafias és kulturális ügyekben nem kell annyira érzékenykedni, mint inkább áldozni és cselekedni. Szerk.

kinek során a jószívű gróf nem könyörölne s nem látna el segítséggel. Elreket költ el ily czélból a gróf Montan istlétekor az összes F.-Podluzsányi pusztai vízkárosultakat kártalanította. Tudvalegy, hogy a F.-podluzsányi pusztát a Körtös víze júl. hó 21-én elárasztotta úgy, hogy az árvíz az ottani uradalmi bérsek termései legnagyobb részben megsemmisítette. Gróf Zichy Ferencz urí módon fizette ki a károszégeket, ugyane egy holdra kártalanítás összegül 68 frt 90 krt adott át a károsultaknak, illetve azok feleségeiknek, mivel ugymond az asszonyok takarékosabbak. A gróf ezen czélra 1300 frtot adott ki. De igen szép és nemes intézkedése a grófnak az is, hogy a p.-podluzsányi föltést, melyen a zahora-szelestenyi vicinális út vonul el, s melyet a Körtös áradata 4 helyen áttört és 5 helyen megrontott, a gróf a maga költségén (tehát nem a hitbizományi törzsvagyom rovására, mit különben e czélra jogosan lehetne igénybe venni) meg fogja csináltatni s legfeljebb azt kéri Honvármegye közigazgatási bizottságától, hogy a költségekbe, az ő általa ezen vicinális utra fizetendő évi összegek betudassanak. A mérnöki terv és költségvetés szerint ezen megrontott honti vicinális-út helyreállítására 3274 kézi és 277 igás napzám kell, mely 60 kr., illetve 1 frt 80 krajával számítva, 2463 frt költséget tesz ki. Ha az urak mindenfelé oly méltányosak és áldozatkészek lennének, mint gr. Zichy Ferencz, úgy a békésmegyeihez hasonló zavargások nem ütnék fel fejüket. Hogy B.-Gyarmat város mily rajongással tiszteli és szereti ezen nemeslelkű derek embert, annak öszinte igaz jelet adta akkor, mikor a gróf szeptember 2-án reggeli 7 órakor a b.-gyarmati indóházhoz érkezett, hogy ezen vasuton először utazék Buda-Pestre. Ugyanis a korán reggeli órákban a képviselőtestület számos tagja megjelent gróf Zichy tiszteletére s mikor a vonat elindult, a képviselőtestület tagjai hosszantartó eljenzésben részesítették a derek öreg urat.

Szécsény, 1891. szept. 4.

Kedves barátom!

Azon becses kívánságodnak, hogy a buzatermésről a „Nógrádi Lapok” számára jelentést tegyek, akként vélek legbiztosabban megfelelni, ha a nevezetesebb gabonatermelő államokból befolyt s a multgu m. kir. földművelési minisztérium által közzétett jelentések végeredményét képező számokat kivonatos minőségben rendelkezésedre bocsátom.

Köztudomású dolog, az egyes gabonatermelő országokból befolyt konzuli kimutatások szerint, hogy az 1891. évi buzatermés 6610 s le g e 91 millió métermázs, ezzel szemben ugyanezen évre 116 millió métermázs a hiány jelentetett be.

Tekintettel arra, hogy ezen hiány a mutatóhoz fölösleg és hiány számainak összehasonlításából ered, nem kevésbé fontos számok 23 millió métermázs buza fölösleggel rendelkező Magyarország gazdáira azon tudat, hogy a mutatóhoz hiány pótlására az összes gabonatermelő országok között Magyarország h a r m a d i k helyen áll.

Ennek megfigyeléséből önként következik azon kötelességszerű lezármatatás, hogy a már eddig is szokatlan rohamossággal emelkedő buzaárak további fejlődését és az árak tetőpontját bevárni minden gazdának önmaga iránti és honfiai kötelessége.

a büntető törvénykönyv, (1878. évi V. t.-cz.) melylyel a kihágásokról szóló törvénykönyvünk (1879. XL. t.-cz.) kapcsolatos; azt büntetői a részeg, ha botrányt okoz, megbünteti; az, ki szándékosan részegit vagy részegit itat, van iparkönyvünk (1884. XVII. t.-cz.) mely a keresmai zárórok iránt rendelkezik, és vegre van több kisebb-nagyobb jelentőségű kormányrendeletünk, mely a keresmai rendeletét szabályozza. De mindezen szörványos rendszertét pótolhatja-e az iszákosság és annak révén az uzsora, a prostitució által s az ezen főbűnökből eredő büntettek által üzött visszaélésekkel szemben a törvényhozásnak szerves, rendszeres alkotását?

Bizonytal nem! Igaz, hogy az 1888. évi XXXV. t.-cz. a keresmáltatás szabályozása iránt több ödvös rendelkezést hozott. Így, hogy ezen törvény intenciói iránt igazságosak maradjunk, a keresma-nyitást engedélyhez köti; az engedély feltétele a megbízhatóság, a fedhetlen előélet, a joggal való visszaélés az engedélynek visszavonhatása nyújt okot, de annyit beismerni tartozunk, hogy ezen törvénynek, ha nem is kizárólagos, de főczélja a pénzügyi tekintet volt s e mellett a közérköleltségi és közegészségi tekintetek csak annyiban, amennyiben a főczéllal megvalósíthatóknak jelentkeztek.

Nekünk oly szerves törvényre van szükségünk, mely az iszákossággal szemben kifejtett eddigi törvényes intézkedéseinkben részben sporadistkusan, részben vázlatosan kifejtett, részben csak hiányosan jelzett elveket rendszerbe öntve fejti.

Az „Iszákosság” szerzője előnként rántal azon nagy házagokra, melyeket kiegeztetni és pótolni tartozunk. Ő művében összegyűjti az érvényben álló összes törvényeket és rendeleteket, azok intézkedéseit összefüggő egységes anyaggá gyúrja, rántal a bennök rejlő hiányokra és nem fukarkodik javaslatával.

De amilyen hiányos az alkoholizmussal szemben való védelmünkben a törvénytár és a kormányrendeleteknek arzenálja, épp oly üres, oly részvetlen, oly közömbös a társadalom is, a mely nem törődik a közép nyomorával, a beözönlő prozolytát özerkedésével, mely a rész-

geskedést nemcsak nem ildözi, de még tetszeleg benne, és az általa okozott botrányokat meg is bocsátja.

Igaz, hogy van már nekünk is országos erkölcsnevelítő egyesületünk, mely egyipár éve hogy működik, és lehet, hogy feladatának tudatával is van, de vajjon tud-e róla a társadalom, hogy feladatát betölti?

Aligha, mert az ily egyesületnek hangos életjele kellene adnia, s minden vidéken búrnia kellene misszionáriusokkal, vidéki szövetezésekkel, ezen egyesületnek feladatában állana, hogy azon keveset, hiányosat, mit a közigazgatás jogrendszerében az erkölcs oltalmára összeválogatni tudunk, — fogamatositani segítsenek, hogy behatoljanak a templomokba, az iskolákba, megnevelítsék az utca porát, hogy felkeressék a bűn fertőjét és abból emeljék ki a bestializmus mételeyben elbukott embert, hogy megmentsek.

Ezen feladatukat pedig annál inkább oldhatják meg, mert az erkölcsnevelítő egyesületeknek anyagi segélyre csak mérsékelt szükségük van. Egy ily egyesület, mely mérsékeltre és munkára tanit, kétszeresen takarékosagra serkent, egy ily egyesületnek csak dolgozni kell, — költségtől alig.

Dr. Fekete Gyula műve rántal az angol társadalomra, feltárja a Church of England és a Holy Cross egyesületeknek dícső működését, annak feokolt, annak magasatos munkáját, úgy, hogy mi, midőn fellelkesszünk a hallottakon, elragadtatással ödvözljük a nagy Albiont, elszomorodva gondolunk arra a kezdetelegességre, melynek ritthon részesei vagyunk.

Anglia mértékletességi egyesületei — szerző szerint — politikai tényezők, de vajjon mely társadalmi egyesülés nem az?

Az egyesületi tevékenység milliók vonalmát hódítja meg és az egyház és nemzet millióiban megeremüti a közveleményt.

A church of England teljesen egyházi szervezettel bír, meetingjeit imával kezd, egyházi áldással végzi, mert jól tudja, hogy a népetvallás nélkül morálra tanítani nem lehet, mert amint az ember valaha az állatiból

kivetkőzött és emberi öntudatra ébredt, először lett valóságos, azután erkölcsös és csak mint ilyen civilizált!

Addig mi nem javítunk erkölcsöt, míg bármely tételes hitvallás jogosultságát kétségbe vonjuk, míg a vallást felvilágosodott emberekhez méltatlan babonának tekintjük, míg a vallás eskütől félünk és beérjük fogadalommal, míg faszuk a „szent” szótól, nehogy filozófiának beteges ideáit vele megzavarjuk.

Hagyjuk a sublimis bölcseletet a felisteneknek, mi pedig vigyük a felebaráti szeretet balsamát szenvedő embertársainkhoz. Szerző szerint azt mondja Manning bíbornok-érsek: „míg a mohamedánok milliói tiszták a mértékletesség szennyeitől, a világ összes keresztényének szögyene, bűne és gyalázata az iszákosság.”

Igaz, hogy mi még nagyon sokban a kezdet kádelmeiben leledzünk.

Mi nálunk alig lehetne a képviselő választásoknál mértékletességi pártok szervezése által — a demoralizáló korbelykedést elfojtani, mi még a népirodalomban csak most kezdünk kivetkőzni a hiderz naptár, a Tatár Péter és az álnokkönyvek iradalmából. Nálunk a nép még nem olvas; az ő szellemét még nem érlelték meg annyira, hogy olvasson tudjon. A nép művelődésének ismét az anyagi nyomor kimerülő küzdése állja útját, ezért nem fakad a szellemi élet, ezért vált népszokássá a pálnka ivás; ezért iszik a pálnkából a család apraja-nagyja, ezért nem tudunk meg a népnek — a keresma-n kívül más, jobb juttatást adni. A nép műveletlen és saegény, tehát a keresma-ban dobol és iszik.

Dr. Fekete Gyulának műve nagybecsű kútfő az iszákossággal szemben követendő védelem szempontjából, tanulságos kommentár a közigazgatás és különösen a közigazgatási rendszert minden munkására, a társadalmi tevékenység sikerének útját tár, az által pedig, hogy az iszákossággal szemben követendő védelem rendszerbe öntötte, nagyreszt pótol szakkönyvünkben s egy új és áldásos működési körnek hoztunk világra.

Váljunk olvasottá e ma és terjedni fog ama egységes irány, mely annak életet adott.

Igaz, hogy október 1-je az év utolsó negyedének első és a legtöbb nyári szerződések lejáratát és fizetés napja; igaz, hogy ugy az állam, mint a közönségi adók be és végrehajtása ezen hónapban szokott eszközölni; igaz, hogy ugy a papi, mint egyéb közönségi és magán kötelezettségeknek e hónapban eleget tenni kell — s így a kedvezőtlen időviszonyok miatt minden munkával, de különösen a csépléssel visszamaradó gazda, itt-ott feltűnedező nyomorúságos helyzet hatása alatt kényszerítve lesz buzafülséget eladni és a mulhatatlanul bekövetkező ár-magaslat élvezetét nélkülözni.

Ezen váratlanul bekövetkezett állapoton segíteni akként lehetne, ha az egyes vidékek áldásosan működő gazdasági egyesületei egy a kissébb, mint a nagyobb gazdaságok tulajdonosainak magtárában fekvő buzakészletek jelzálogszervi biztosítása mellett felévi időtartamra kiterjedő olcsó pénzkölcsönt a helyi érdekeknek megfelelő pénztárnál közvetítene, hogy mily módokatok mellett? annak megállapítása nem önkörmű nagy nehézségbe. De rövid az idő, tenni kellene, hogy a gazdaságosság helyzetén segítve legyen! ez nem csupán magán ügy, hanem közönségi, megyei, országos és állami ügy is — mert az adófizető vagyonsorodása, erősödése által erősödik az ország és az állam egyiránt!

Rusztukó Antal.

Ipar és kereskedelem.

(A beszerzezbányai kereskedelmi és iparkamara közlései.)

Agyagipar-kiállítás Budapestén. A kereskedelmiügyi m. kir. minister ur 34.142-IV. számú magas rendeletével értesítette a kamarát, hogy a kereskedelmi-muzeum által Budapestén a városligeti iparsarnokban utasítása következtében és támogatása mellett rendezett agyagipar-kiállítás június végétől augusztus 15-ig szünetelt, mely napon ismét megnyitott és szeptember 30-ig nyitva marad.

A kiállítás igen érdekes és szakemberekre nézve tanulságos anyaggal rendelkezik.

Mint hogy kívánatos hogy azt az agyagiparral foglalkozók minél nagyobb számban látogassák, felhívjuk a kamarai kerület agyagiparral foglalkozó iparosainak a kamartestületének figyelmét a kiállítás megtekintésére és arra, hogy a megtekintésre, esetleg Budapestre ránduló iparosok szakszerű tanulmányozás tárgyává tegyék ezen az agyagipar jövő fejlődésére nézve tanulságos kiállítást.

Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a minister ur a kiállítás megtekintésére feljövő szakbeli iparosokat a kiállítást belépti díjak alól fölmentette.

Végül megjegyezzük, hogy a minister ur intézkedett, hogy a vidéki és fővárosi szakemberek csoportjait minden vasárnap és minden ünnepnapon délelőtt az e szakmában jártas férfiak mint vezetők és magyarázók fogják kaláuzolni, és hogy e tanulmányozási csoportoknak a kiállítás megtekintése a rendes megnyitási időnél egy órával előbb (vagyis már reggel 8 órakor) lesz megengedve.

Ezzel kapcsolatban a kiállítás rendezésével megbízott kereskedelmi muzeum arról értesíti a kamarát, hogy a kiállítás a nagyközönség és a szakkörök egyhangú nyilatkozata szerint teljesen sikerültnek jelezhető és az általa rendezett szakállításokat minden tekintetben fölalmulja.

Különös tetszésnek és keresletnek örvendtek a népies fazekas munkák, melyek túlnyomó része már eladott, úgy, hogy azok pótlásáról sürgősen gondoskodni kell. Tekintettel egyrészt azon anyagi hasznonra, mely az által az egyes fazekasoknak nyújtatik, még inkább figyelmet érdemel ama körülmény, hogy készítményeik a fővárosi közönség és kereskedők előtt ismeretessé válnak és további üzleti összeköttetésekre alkalmas fognak szolgáltatni.

Ez okból a kamara kerületében levő fazekasok erre figyelmeztetnek és felhívják, hogy különböző készítményeikből (közönséges használati cikkek, kancsók, talak, korsók, bögrék stb. minél nagyobb mintagyűjteményeket küldjenek.

A muzeum mint ezt már is tette maga is vásárolni fog azokból, és az összeget az illetőnek azonnal kifizetendi.

E célból a muzeum 10 vasúti igazolványt küldött, mely a jelentkezők rendelkezésére áll, s felhívják a kiállítani hajlandó fazekasok, hogy a beküldendő tárgyak mindegyikére az árt jegyezzék fel, és a láda tetejének belsejére a tárgyak jegyzékét, valamint saját nevüket és címüket illessék.

Munkások szállítási díj kedvezményei a vasuton.

A m. kir. államvasutaknak érvényben álló új helyi díjszabása szerint munkások ha legalább 30-an egy és ugyanazon rendeltetési állomásra utaznak együtt, személy és omnibusz vonatknál a III-ik kocsit osztályban fél III. osztályú jeggyel utazhatnak.

Újabb időben tapasztaltatott, hogy ezen a munkásoknak nyújtott kedvezményével egyesek üzérkedéseket folytatnak olyképp, hogy a munkásokat a kikötött számnak megfelelő csoportokba összeállítják és tőlük bizonyos közvetítési díjat szednek be.

Mintán a ker. minister ur nem tartja megengedhetőnek, hogy munkásoknak nyújtott eme kedvezményével egyesek ily üzérkedéseket folytassanak s hogy ezeket meg- rövidítse az által, hogy a munkásoktól esetleg tetszés szerinti magasabb menetdíjakat szednek, másfelől pedig a m. kir. államvasutakat is károsítsák az által, hogy a bejelentett csoportokba oly egyéneket is besoroznak, kik a kérdésben forgó kedvezményre foglalkozásuknál fogva igényt nem tarthatnak, emellett figyelemztetni kívánja az érdekelteket, hogy a munkásokra nézve fennálló fentebb idézett díjszabási kedvezményre és arra, hogy a munkásoknak az említett díjmértékelés igénybevétele céljából nem kell vállalkozókhoz vagy közvetítőkhez fordulniok, hanem a menetdíj kedvezményt a m. kir. államvasutak vonatain minden közvetítés nélkül igénybe vehetik, ha az állomásokon akár megengedett számban társulva marad, akár pedig egyenként és magányosan, mely utóbbi esetben

magya az illető állomás fog arról gondoskodni, hogy az előírt számból álló csapatok összegyűjtessenek és elszállíttassanak.

Ily irányban a m. kir. államvasutak igazgatósága is utasítva lett a minister ur által.

Hirek és különféle.

Személyi hir. Gr. Degenfeld Lajos főispán úr ömeltósága szept. 2-án este 8 órakor érkezett B.-Gyarmatra, hová a közigazgatási bizottság, állandó választmány és a közgyűlés megtartása után tegnap távozott körünkből.

Számonkérő szék. A főispán szept. 4-én számonkérő székot tartott a körponti és járási tisztviselőkkel. A számonkérő szék befejezte után a tapasztalt eredmények felett a legnagyobb elismerést fejezte ki, kiemelve különösen az alispáni hivatalt és az arvaszéket, a hol egy hátralek sincs. A főispán eme kijelentésére Tihanyi Péter főjegyző s alispáni helyettes szép beszéddel válaszolt a főispánnak kifejezve azt, hogy a főispán elismerő szavai jól esnek a választott tisztviselőknek, akik az állampolitikai törvény parlamenti tárgyalásánál oly igaztalanul és méltatlanul lettek meghurcolva. A főispánt a tisztikar zajosan megöröszte.

Kinevezés. Gr. Degenfeld Lajos főispán úr ömeltósága gr. Forgách Antalt tiszteletbeli aljegyzőnek nevezte ki. Gr. Forgách Antal a hivatalos esküt szept. hó 4-én tette le.

A senior gróf. Az „Egyetértés” múlt vasárnapi számában Székely József veterán írónk érdekes tárcacikket írt „Árvavárljáról”, mely a csupán leányágon felmaradt Thurzó-nemzetség királyi jóváhagyással osztatlan állapotban kezelt árvai-uradalmának székhelye; Székely azonban tévedett abban, hogy ezen uradalom jelenlegi főkormányzója: gróf Zichy Edmundot, a gróf Zichy-család seniorjának nevezi. Magunk vettük ezt a tévedést helyre sem kellene igazítani, de méltó, hogy mások is, különösen a hazai sajtó tudomásul vegye, miszerint négy év óta a Zichy-senior gróf címet, s a hitbizomány alapján ezzel együttjárólag a seniorátusi uradalmat gr. Zichy Ferenc kir. főtárnokmester ur viseli, illetve birtokolja és pedig oly áldásosan, hogy mindazok, akik bármilyen tekintetben ő nagyméltóságával érintkezésbe jutnak, szívóssal kívánják, miszerint az egek ura az immár közel 81 éves, de még mindig friss egészséggel, igen tevékeny főurat sokáig éltesse. Balassa-Gyarmat irányában gyakorolt áldásos működését időszakonként híven följegyezte lapunk, azt tehát ezúttal ismételnünk szűkegtelen. Áldják őt azonban a seniorátusi-uradalom területén máshol is mindenütt, mert tömérdek jót tesz. Nincs egyetlen megjeleneése sem az uradalomban momentuózus cselekedet nélkül, és ez nagy szó.

A tervezett b.-gyarmat-szécsény-losonczi vasútvonal politikai bejárása hangulatteljes ebédekkel és vacsorákkal volt egybekötve. B.-Gyarmaton szept. 2-án este hr. Rozner Ervin fényes vacsorát adott 18 személyre, másnap pedig ugyanő 30 terítékű nagy ebédet a megyeházi kisteremben. Szécsényben szept. 3-án este a bizottságot ovációkkal fogadták, aznap a vacsorát, másnap pedig az ebédet Bölényi Odón országgyűlési képviselő úr rendezte nagy fényvel és pompával. A bizottság tagjai Szakalban Szigárdó Pál vendégei voltak, tegnap pedig Losonc város nagyszerű bankettel tisztelte meg vendégeit, mint közlekedési kulturánk előhírnökeit.

Eljegyzések. Paraszt János városunk szorgalmas könyvkötő iparos a napokban jegyezte el Szomor György kedves leányát Ilonkát Szécsényből. — Fábry Pál csécsi lakos eljegyezte Kozányi Mariskát Losonc-Tugáron. Boldogság kísérje frigyüket!

Műkedvelői előadás. Szerény Gizella úrbölgy, a kolozsvári nemzeti színház drámai primadonnája és a b.-gyarmati műkedvelői társulat tagjai szept. 4-én Murai Károly „Virágakadás” című vígjátékát adták elő. Szerény Gizella Nelli szerepében egészen elbájolta a közönséget. Mikor a színpadra lépett, a fiatalos gyönyörű csokorral lepte meg a művésznőt, a ki a „Zolna” című drámai költemény elszavalásával is magával ragadta a közönséget s Gabányi Árpádnak „a levél” című magán jelenetét valódi művészi genie-vel ragyogtatta. A műkedvelők közül Hatoser Margit kisasszony, a ki Mártá és Bradsver Gabriella kisasszony, aki a Kati szerepét játszotta, kedves alakításukkal és folyékony jó előadásukkal összhangzatossá tettek az előadást. De különös elismerést érdemelnek Balás Barna, Beke Béla és Pribil Károly urak, akik a nekik jutott nehéz szerepeknek könnyedséggel feleltek meg. A színterem szépen meg volt töltve közönséggel; az előadásban gróf Degenfeld Lajos főispán úr ömeltósága is résztvett. Előadás után a fűdő kertben rágtörtött táncmulatságot, mely ejfel után 2 óráig tartott. Az estélyen résztvettek a helybeli és vidéki úrbölgyek közül: hr. Buttler Henrikné, Pongrácz Adámné, Beke Albertné, ifj. Farkas Ferencné, Thurner Nándorné, Jakabovics Józsefné, Szabó Vilmosné, Kaeskovics Jenőné, Dr. Hermann Károlyné, Bradsver Józsefné, Rusztukó Antalné, Vannay Ignác, Baintner Arnoldné, Wladár Viktorné, Szontagh Antalné, Szerény Gáborné, Honelek Samáné, Tiesinszky Árpádné, Kisasszonyok: Szerény Gizella, hr. Buttler Malvin, Pongrácz Matild, Beke Irma, Irén és Boriska, Sembsey nővérek Budapest, Kirschsig nővérek, Balogh Mariska, Bradsver Gabriella, Szerény Irén, Rusztukó Gizella, Wladár Ida és Wladár Kamilla.

Honvédeink aug. hó 30-án reggel 3 órakor külön vonattal indultak el a nyitrai hadgyakorlatokra.

B.-Gyarmat város aug. 31-én közgyűlést tartott. Ez alkalommal a tervezett b.-gyarmat-losonczi vasútvonal politikai bejárásához a városbíró elnöklte alatt: Aninger László, Baintner Ottó, Elfer Ede, Horváth Danó és Köry Tivadár küldettek ki. A rendőrök ruházatának vállalati uton feendő elkészítése árverés útján fog eszközölni, ezzel az előjáróság bizott meg. A vasút megnyitja

folttán a rendőrök száma eggyel szaporítottatik. A kereskedelmi minister jóváhagyta azon meg 1887-ben a város és a volt szab. oszt. magyar államvasútja társaság között beíratott egyezményt, melyszerint a város az ipolyvási b.-gyarmati vasútra 15 ezer frt subvencziót ajánlott fel. A kereskedelmi minister eme intézkedése egyelőre tudomásul vetelet. Vannay Ignác indokolt indítványára a közigazgatási bizottság utján felirat fog intézve a kereskedelmi ministeriumhoz, a vasúti menetrendnek megváltoztatás s B.-Gyarmatnak a 8-ik zónából a 6-ik zónába leendő elhelyezése iránt. E tekintetben pártolás vettett a hontvarmegyei közigazgatási bizottság s megkeresetük. Végül egy elvi jelentőségű ügyben döntött szavazati utján a képviselőtestület. Ugyanis Székely József a város háza elsősorban bolt helyre építési matteregyeztetésre kalapoz üzletet nyitott s konkurrensé lett Taus kalapásnak a városban 2-ik szomszédos bolt helyre. Taus eme veszélyes konkurrensia miatt orvóslást keresett a városnak ki is, mint hazi gazda, felmondás terhe mellett Székely eltiltotta a kalap-üzletét, ha elleg Vannay és meg néhány farsa felebbezett.

A közigazgatási bizottság idén szept. 4-én tartatott meg a főispán elnöklte alatt. A választott bizottsági tagok részéről csupán Laszkary Gyula és Pongrácz Iván urak voltak jelen. A bizottság elé került tárgyak d. e. föl fizekettőig letárgyalattak. Meghagyó jelenetű feladott eredmények megköszönt ki, tanácsgye-lőnk Komjáthy Anselm urnak azon bejelentése, melyszerrint tanfelügyelői állásától megválnék és nyugalmunka vonul. Komjáthy Anselm tanfelügyelői hivatalát 10 éven át hazafias és nemess intencziókkal töltte be, méltán kiérdemelte tehát, hogy a bizottság a derék és lelkiismeretes tanfelügyelőnek hazafias működéseért jegyzőkönyvi elismerést szavazott.

A vármegyei közgyűlésről szóló részletes jelentésünk lapunk jövő számában fog megjelenni.

Bérmálás. Dr. Schuster Konstantin váci püspök ömegtöltsége szept. 15-én ismét vármegyéinkbe jön pedig Koszra, hol az nap bérmálni fog.

A váci kiállításról. A minket közelről érdeklő váci kiállítás sikere minden oldalról biztosítva van. Gaz-jary Géza polgármester, dr. Fraitzinger Lajos kir. köze-jegyző, Reizer Béla ügyvéd, Serfőző Géza kiállítási titkár, Irányos Kálmán a kiállítási végrehajtó bizottság egyik lelkes tagja, mint Vác város elsőrendű polgármestere, fáradságot nem kímélnek ezen kiállítás érdekében. Nagy meglepetésben fognak résztvenni azok, akik a kiállítás Vácra rándulnak: a régészeti kiállításon Nagy Lajos király öltönyének egy darabját is látni fogják; a nagy száz éves emlékhöz Magyarország egyik leghíresebb kő-szaka érkezik, a melyben három tenger vízben hanyt a kelet, nyugat és dél hulló csillaga.

Biztos tudomásunkra jutott, hogy Rusztukó Antal ur szécsényi gazdaságában, orbanmentes sertés-falkájából a serteshajtás B.-Gyarmatra a nagyméltóságú m. kir. földmívelési ministerium által engedélyeztetett s így már e hó 7-én hétfőn reggel B.-Gyarmaton Tabor-utca volt Galgóczy-fele ház udvarában, bizalmas való sörtesek megvásárolhatók.

Vasúti forgalom. Az ipolyvási b.-gyarmati vasút b.-gyarmati állomásán 1891. évi aug. 15-től szept. 1-ig eladatott 1147 szomszédos és 2368 távolsági menetjegy, vagyis összesen: 3515. Feladatott 197 poggyász. A 3515 menetjegyért befolyt: 2855 frt, a poggyászért 107 frt, s így a személy- és poggyászforgalom a hivatalos kimutatás szerint 2962 frtot jövedelmezett, miből állag egy napra ésk 190 frt 81 kr.

Deák Ferenc tudvalevő, hogy élte fogynak homocopata volt; ennek bizonyítékát birja Vácra dr. Argenti Dóme kir. tanácsos és Vác városának díszpolgára, a ki Deák Ferenc gyógyserfáját emlékébe kapta egy országgyűlési képviselőként, a ki azt a Deák Ferenc reliquiák elárvereztetése alkalmával megvette, s dr. Argenti Dómeának ajándékozta. Ezen ereklyének tulajdonképen magyar nemzeti muzeum „Deák-szobájában” lett volna a legméltóbb helye, egyébiránt most is igen előkelő helyen van.

Húsigy. A húsigy most meg rosszabb, mint a múlt hónapokban volt, úgy hogy most már húst nem lehet kapni. A fogyasztó közönségből alakult társulat szept. 3-án ülést tartott, s végleg megalapította azon szerződést, mely Huszár Antal szolgátnari messzárossal megkötendő lesz. Ez alkalommal a 15-ös tagú végrehajtó-bizottság elnökeul Baintner Ottó választatott meg. A szerződések aláírása folyamatban van. Huszár Antal már legközelebb nyit messzázszék-üzletet B.-Gyarmaton.

Az általános ipar- és termény-szövetkezet nek fők-telepe alakult Koszra, Lenárt András elnöksége alatt. A csinosan berendezett és jól felszerelt üzlet Gyombola István vezeti. A forgalom — mint haluk — jelentékeny; mert a szövetkezet jó árukkal olcsón látja el tagjait. Mint utólag értesülünk, Rádó is alakult szövetkezetnek fők-telepe Huszár Gyula nagybirtokos elnöklte alatt.

Öngyilkosság. Pataczy Béla keshi segédjegyző aug. hó 28-án vitradása egy önfeladott pillanatban meg-lötte magát s azonnal meghalt. Pataczy csak 25 éves volt s öngyilkosságának okait nem tudjuk.

A „Vöröskereszt” nemzetközi kiállítás Lipcsében. A „Sächsischer Gewerkschafts-Verband” 1892. évi február 4-től február 9-ig a szász királyné s felsőed vődnöksége alatt Lipcsében a kristály palotában a vöröskereszt, hadszakszolgálat, egészségügy, népművelés s szakszakszakszolgálati ágazat kora vonatkozású nemzetközi kiállítás rendez. A kiállításra jelentkezősi határidő 1892. évi január hó 1-én. Minden a kiállításra vonatkozó tanácsadók a Lipcsé e csakra választott intéző bizottságához (Lipcsé, Ross-platz 10 H.); 1891. október 15-én til Kristály palota) küldendek.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

SIPOS IMRE saját telepen termelt
zöldbélű turkesztán cukor-, úgy fazekas és
ancúria-faj görögdiñnyék

kaphatók:

HUMMER MIHÁLY

fűszerkereskedőnél B.-Gyarmaton.

Cs. és kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Intéző báró Podmaniczky Frigyes.

Balassa-Gyarmati főképviselet: **Feledt I.-nál.**

Biztosítási alap 28,851.495 forint.

A társulat biztosít:

- Tűzkár ellen mérsékelt díjtételek mellett 20% engedménnyel.
- Jégkár ellen igen előnyös feltételek mellett.
- Az ember életére különféle módzatok szerint.
- Baleset ellen, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság képviseleté.

Bővebb felvilágosítást ad:

A cs. és kir. szab.

Adriai Biztosító-Társulat

főügynöke B.-Gyarmaton.

Feledt
főügynök.

Vajda
titkár.

21-24

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR
részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. Kősző Váci-út 1696-99. szám.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgány-eséplőkészületeit

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit

és szabadalmazott

mélyítő ekéit,

eredeti Schlick és Vidats-féle

egyvasú ekéit,

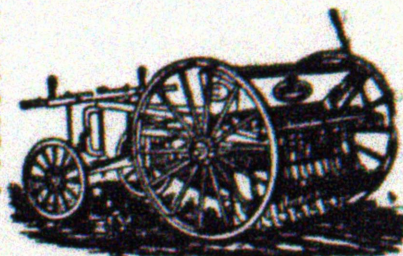
talajmívelő eszközeit, boronáit és
rúgtörő hengereit,

valamint SCHLICK-féle szabadalmazott

„Haladás” sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonaszitáló rosták (Backer és Vidats rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, szabad. Jókay-féle „Hungaria” daráló gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalmok berendezések. Eredeti amerikai kévekező és marokrakó arató-gépek és fűkaszálgépek, szállítható mezeti vasutak stb.

Legjutányosabb árak.
Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 22-24

Egyetlen kísérlet mindenképpen meg fog győzni, hogy a

Zacherlin

csakugyan a legkifejlettebb szer minden rovar ellen,

minthogy — mint semmi más szer — csodálatos erővel és gyorsasággal mindenféle rovar elpusztít, úgy hogy annak nyoma sem marad! — Legalkalmasabban úgy használhatni, ha a Zacherlin-féle szórótokból hintik szét.

A Zacherlint semmi esetre sem szabad közönséges rovarporral összetéveszteni, mert Zacherlin egy sajátos különlegesség, mely sehol és sohasem kapható másképpen, mint

Zacherl J. névvel ellátott lepecsételt üvegekben,

aki tehát Zacherlint kér és valami rovarport papírzacskóban vagy dobozban elfogad, az bizonyára mindenkor rá van szedve.

Valódi minőség-
ben kapható:

B.-Gyarmaton:

Cservenyák György

és

Kanitz Ödön

gyógyszertárában;

továbbá

Felzenburg Teodor

Feledt Ignác

Bachár Gyula

Hummer Mihály

Ebenführer Lajos és

Winter Armin

fűszerkereskedésében.

Ipolyságon:

Dombó Károlynál.

Szécsényben:

Herkovics Sándor

gyógyszertárában

és

Popovics János

Deutsch Sándor és

Slesinger Salamon

fűszerkereskedésében.

A nógrádvármegyei tanítótestület közgyűlése augusztus 26-án és 27-én Nógrád-Verőczen.

Bármely pontról utazva, Nógrádvármegye gyöngye, Fiuméje Nógrád-Verőcze felé, a táj szépsége Verőcze villái teljesen lekötik a figyelmet. A nyugatról jövő utas alig bontakozott ki az esztergomi bazilikának reá gyakorolt magyszerű hatásából s alig, melázott el a csupa történelmi nevezetességű hely: Pilis-Maróth, mely alatt a Duna mentén hős halált halt Doboz Mihály, Zebegény. Nagymaros, melynek sziklabarlangjaiban hangzott egykor az egyetlen magyarszerzet a Pálosok zsolozsmája, Dömös hol a terem mennyezetének leszakadása I. Béla királynak sirját ásta meg és Visegrád felett, melynek fényes s itt ott szomorú történelmi múltját alig van valamire való hont ki ne ismerne — máris Verőczenk szép külseje domborodik ki. A süngös s a magas kémény (téglagár) klesiben Fiumére vall, de a Duna hajóiról szemlélve Verőczet, mintegy Velenözében vagyunk. Verőczenek minék emlitem múltját, minék hozzáam fel, hogy már Kr. u. első századokban itt várda állott, továbbá, hogy itt köhid vezetett át a Dunán, hogy patakjáról (Wereuecca) már Béla névtelen jegyzője tesz említést, hogy e patak mellett temették el Botond vezért, hogy egykor város volt, hogy egykori lakói szászok voltak mire e nevek: Hartinger, Still stb. is vallanak. De most már mintegy 5 család kivételével teljesen magyarok, minék emlitem Mária Terézia királynének pompás napjait, miket Verőcze közelében fekvő Migazzy nevű vadregényes kastélyban s parkban töltött s hogy Fussy Tamás országhírű történészünk itt üdült; ha Verőcze mostani pompájában gyönyörködhetünk, ha megismerkedhetünk azon említésre igenis érdemeket szerzett férfakkal kik fővárosunk lakóit Verőczére varázsolták, milyen: Kammerer Ferencz r. kath. plebános, Oroszy Jenő ev. ref. lelkész, Oroszy Miklós megyebizottsági tag, Joó Sándor jegyző, Perényi Gábor orvos s ügyes tollú író, B.-Gyarmat honvédségének kedves emlékü őrnagyja: Udvardy Péter nyug. őrnagy, Péterffy István nyug. főhadnagy s gőzhajó ügynök Brining Lajos állomásfőnök végre a mi Bereczell Józsefünk téglagyáros, s ha megismerkedhetünk a kedvesebbnél kedvesebb fővárosi családokkal, kik itt villákat építtettek a nyarat Fiuménkban töltik, mely családok fejei: az ifjú „Magyar Hírlap” érdemes szekerítője Horváth Gyula, Rényi György a szabadságharc egyik ismert hőse, Madarász Ernőstín irónő, Poysl Miklós miniszt. számtanácsos, Nádor Vince posta és távirda igazgató (a verőcei szépiészeti egyesület érdemlős elnöke) Kühnel Gyula fővárosi jegyző, dr. Vilóner Vilmos fővár. ügyvéd, özv. Baligovicsné, Jammiczky Lajos, Sturm Ferencz, Liszkay Boldizsár építészek, Toperczer volt ügyvéd, Szvadló Ferencz magánzó. S a kit legelőször kellett volna említenem t. i. a Migazzy kastély világhírű lakóját a hírneves magyart, vármegyénk szeretett fiát Zubovits Fedort. Említheték-e még egyéb nevezetessé is Verőczéről, mint ha közgyűlésünk lefolyását írom le?

25-én érkezünk meg s fogadott bennünket a rendező bizottság, élén Oroszy Jenő buzgó elnökkel (ki e tisztét fáradhatlanul már másodszor töltötte be) az előjáróság elől Paál Lajos, minden jóra hervülő községi bíróval, ezután elszállásoltatván, néhány óra múlva központ. választmányi ülést tartottunk s az ismerkedési estély után, melyen első sorban Kossúth Lajos hazánk nagyfiáról emlékeztünk meg, erőt merítendők a közgyűléshez — nyugalomra térünk.

26-án, reggel 8 órakor Zelenka János tanítótestületi érdemlős elnök elnöklété mellett a rom. kath. iskolába vonultunk, hol a beszéd- és értelemgyakorlatokból Szuhovszky Zsigmond tartott sikerült tanítást, minék meghíralása után a nógrád-verőcei társaskör nagytermében vette kezdetét a közgyűlés, melynek első kiválóbb tárgya Peres Sándor „A nőnevelés ferdeségei és korszerű irányelvei” című a nógrádvármegyei tanítótestület által (a nőnevelés előharczosa s kiváló honleány Veres Pálné az érdemlős tanfelügyelő Konjáthy Anzelm és losonezi főjegyző hasonlóan érdemlős Draskóczy Ede adományából) 8 arannyal jutalmazott, — a Péchy Erzsébet által írt hasonlóan értékes dícséretre méltónak találtatott — művének felolvasása, továbbá Druga Józsefnek a házi feladatokról szóló beható vitatkozása s Kövér Jánosnak (szűz értekezés). „A rajztanítás a népiskolában” című értekezés volt. Kövér tagtársunk az elemi iskola részére rajzfizeteket s ehhez vezérkönyvet is írt, mit az elnök a tanítótestület minden tagjának méltóan ajánlott.

Végre jelenté elnök, hogy a közgyűlésre meghívott Tóth József pestmegyei tanfelügyelő a következő sürgönyvel: „Elháríthatlan akadály távol tart; lélekben önökkel vagyok; forró köszönet az árvakért; (t. i. augusztus 20-án adta át Zelenka János testületi elnök s Kemény Gábor alapgyűjtő biz. elnök a tanítótestület által gyűjtött

3000 ftos árvaházi alapot). Isten áldása legyen egyesületünkön, Tóth József” menté ki távollétét.

Somlyay József szerkesztő pedig: „A magyar nemzeti nevelés buzgó apostolainak munkájára Isten áldását kéri Somlyay József” szövegű sürgönyvel üdvözlé a tanítótestület tagjait.

Ugyanez alkalmammal lett először bemutatva Nógrádmegye földrajzának 50 drb. arannyal jutalmazott vezér- és köz. könyve.

S ezzel az első napi közgyűlés melyet Ozer Zsigmond budapesti tanítóképződei gyakorló isk. tanító országosan ismert paedagógus, Kammerer Ferencz r. kath. plebános, Oroszy Jenő ref. lelkész, Perényi Gábor, dr. Feledi Ferencz megyeszerte tisztelt orvos, Joó Sándor s több úrhölgy stb. is végig feszült figyelemmel hallgatott — véget ért.

A közebed igenis dícséri özv. Khun Jánosné vendéglősnét a nógrád-verőcei társaskör helyiségének tulajdonosnőjét, ki 1 frtért pompás ebédet szolgáltatott ki. A harmadik fogásnál Zelenka elnök: a felséges uralkodó házra, Kammerer plebános a tanítóságra, Oroszy Jenő a kitartásra, Oroszy Pál Zelenka elnökre, Oroszy Jenő Oroszy Pálra, Kemény Gábor Kammerer s Oroszy lelkészre, Zelenka az ebédre, Oroszy Jenő Peresre Wagner István dr. Feledi Ferenczre, Peres Kemény Gábor alapgyűjtő biz. elnökre s Vilim József testületi pénztárosra, Vilesek Gyula Wagner István I. jegyzőre, Klesitz Máltyás a IV. orsz. tanító gyűlés végrehajtó bizottságára, Wagner István Peres Sándor és Druga Józsefre stb. ártettek poharat. Legelőkelemből volt azonban Oroszy Jenő lelkész toasztja, melyet a tanítás terén megöszült derek atyjára Oroszy Pál diós-jenői tanító s volt 48 49-es honvédre és kiváló családlapára mondott.

S most jutottam tudósítói tisztem legnehezebb részéhez ugyanis delután 4 órakor értünk a történelmi nevezetességű Migazzy kastélyhoz s anak világhírű lakósa-hoz, meggyénk fiához Zubovits Fedor honvéd huszár-századoshoz.

Hol itt a toll, melylyel leírom, a szíves fogadtatást, a készséges kalandozást és magyarázatot, a magyszerű gyűjtemény (mint Z. F. nevezni szokta) megtekintésénél hisz itt maga egy darab történelem honol. Minden kis szöghöz, fadarabkához valami nevezetes dolog fűződik.

Maga a lépcsőház nemcsak kiváló férfiak képeivel díszített, hanem a sok fegyver között előttünk egy egy medve szörnye, mit meg a megboldogult trónörökös löst, amott egy bölényfej melyett a híres Afrikai utazó Stanley elhibázott s szíves házi gazdánk elejtett. Tovább a termekben: majd indus istenek, majd mumia darabok, köztük fejedelmi sarjak maradványai, majd vadállat vadászó eszközök, Zubovits északsarki öltönye, szánya, plevnai sátra s parancsnoki öltönye stb. mind szép sorrendben. A nyugati teregben Zubovits keleti sátra kopt imakönyve s vízpipája, legdrágább a két arany nyakék, melynek díszét a bogarkövesülés képezi. Híven dísz Európánkban csak az angol királynének van stb. stb. Végre világhírű hazánkia, hogy gyűjteményének átnézését teljesen tökéletessé tegye s a tanítás bajnokai iránt érzett tiszteletét meginkább nyilvánítsa, burgundi bateriákkal ellátott asztalhoz hívott. E burgundi kifűző zamatu bor már azért nyert történelmi becsét, hogy egykor megboldogult trónörökösünk nem akarta elhinni miszerint Zubovics Fedornak jobb burgundi bora van mint az övé, de midőn belőle ivott, arról teljesen meggyőződött. S így abból a borból ittunk melyből a néhai trónörökös.

A néhány perczet mit elmélkedve a trónörökös emlékének áldoztunk, követve nagy múltú s még nagyobb jövőjű házi gazdánk üdvözlője, melyben teljes lelkeből kifejté, hogy mennyire becsüli ő a tanítókat, mire Zelenka elnök üdvözölte a nagy férfiat, majd Oroszy Pál és Molnár Endre emelt reá poharat, végre e sorok írója emlékezett meg az édes múlttól, mikor Z. F. neki mint elemi iskolás fiúnak Felso-Túron a görög abs-ét a közelőre írva mutogatta stb.

A hírneves burgundi elfogyván (mert előbb minden szabadkozás daczára, vendégszerető házi gazdánk el nem bocsátott) sok szép tapasztalattal gazdagodva s azon ígérettel, hogy világlátott hazánkia gyűjteményét egykor a nógrádvármegyei muzeumnak adományozza, indultunk Kismarosra az ottani iskola megtekintésére. Itt is meglepetésben részesültünk, ugyanis ha a kíváncsiaknak megfelelő iskolát találunk, még most is úgy kell szólnunk, mert sok helyt az iskola fenntartók szűkkeltsége, no meg valljuk meg őszintén a tanító nem bánomja is az iskolát oly állapotban tartja mint azelőtt t. i. anno egyben volt. Meglepetésben részesültünk, mert Vilesek Gyula kismarosi tagtársunkat ezental nemcsak jeles elméleti hanem jeles gyakorlati tanítónak is kell tartanunk. A különféle gyűjtemény, az iskolai, könyvtár stb. mind mellette vall.

Este 8 órakor vette kezdetét a testületi árvaház (mert ismét újabb s most már 4000 ftos árvaalapot gyűjtünk) s az Kötvös alap (tanítói segélyző stb. alap)

járára rendezett és tánczozal egybekötött estély, mely „A csiszolatlan gyémánt” vígjátékkal vette kezdetét. Ezt követte a „Loco levél” monológ, majd a „Virág fakadás” vígjáték, végre táncz világos viradtig.

A csiszolatlan gyémántban lord Platót Baligovics Lajos, Mary nejét (haladatlan szerep) Brettschneider Lujza, Evergreen Karozag Alldár, Margery nejét Labauer Etuska, Bleuheim kapitányt Hajpál Benő, Joet Kühnel Janos, a virágfakadásban Kovács Petert ismét Hajpál Benő, Martha nejét özv. Karozag Lászlóné, Nelli unokahugát Toperczer Margit, Ödön unokacsócsát Horváth Tamás (Horváth Gyula hírlap író fia) László ismét Baligovics Lajos végre Katit Gaál Irén úrhölgyek illetőleg urak jól betanulva, teljesen átérzve, szóval oly művészi alakításban adták, hogy maga a fővárosi színházban is egy élvezetes estét varázsoltak volna elő. A „Loco levél” előadója Druga József tagtársunk egy új oldaláról mutatta be magát. Eddig Drúgától csak paedagógiai, értekezéseket hallottunk, szépirodalmi dolgozatokat olvastunk s inne a humor is otthona Drugának. Egyes alakítását a változatok minikái kíséretét, hasonlóan többször megtapaoltuk s mint a többi szereplőket, őt is mintegy háromszor bírtuk elő. Az anyagilag is teljesen sikerült előadást táncz követett, melyen az első négyest, daczára a társaskör fly alkalmakra szűknek bizonyult termének 43 pár lejtette. Jelen voltak (bocsánat, ha az urak és úrhölgyek közül valaki kimaradt, mert, a névsor elveszve, a jelenlevők nevet csak emlékezetből írhattuk le). Urnök: özv. Baligovics Józsefné, Brettschneiderné, br. Györfly Károlyné, Horváth Gyuláné, Jammiczky Lajosné, Joó Sándorné, Kolt Imréné, Kühnel Gyuláné, özv. Karozag Lászlóné, Nagy Gidáné (Diósjenő), Oroszy Jenőné, Petroczky Lajosné, Szohner Károlyné, Sturmné, Szabó Károlyné (Diósjenő), özv. Toperczer Jánosné, Poperczer Péterné, Tomesko Nándorné (B.-Gyarmat), Vilesek Gyuláné (Kismaros), úrhölgyek: Baligovics Terike, Brettschneider Lujza, Gaál Irén, Karozag Ida, Labauer Etuska, Nagy Lenke (Diósjenő), Perné Narezis (Salgó-Tarján) Pygát Maria, Richter Ilka, Szabó Erzsike (Diósjenő), Toperczer Margit, Vörös Juliska, Welser Margit.

Ezen estét egyéb nevezetes esemény is emlékeztessé tette előttünk ugyanis kissé a színelőadás megkezdése előtt érkezett meg a kiváló paedagógus, a haza minden tanítója által szeretve tisztelt budapesti tanítóképző tanár s az Kötvös alap kezdeményezője mondhatni megteremtője Péterffy Sándor, kit hogy Zelenka elnök forró üdvözölt s a többi tagtársak is szeretettel vettek körül, említni is felesleges.

27-én reggel 8 órakor folytatattván a közgyűlést Zelenka János elnök terjesztette elő az elért eredményekről szóló jelentését, melynek első legfőbb pontja, hogy az árvaházi alap 3000 frt át van adva, miért is közgyűlés társadozásakért az elnöknek s Kemény Gábor gyűjtő és kezelő bizottsági elnöknek jegyzőkönyvi közönetet szavazott. Ugyanekkor jelentette elnök, hogy a 2-ik alap tőkje is már 300 frton felül áll. Végre, hogy nagy áldozat árán Nógrádvármegye földrajzát is kiadta a testület, melyhez azonban a megyei törvényhatósági bizottság anyagi támogatását fogja kikérni. Ugyanekkor közönte meg a testület Nirusse losonezi tanító képződei rajz tanárnak a földrajzi műhöz rajzolt térképeit.

A körök jelentése szerint a b.-gyarmati körnek van 55, a losonezinak 43, a nógrádinak 18, a salgó-tarjáninak 53, a szirákinak 21 tagja, bevétel volt a b.-gyarmati körnél 63 frt 8 kr., a losonezinál 4 frt, a nógrádinál 6 frt, a salgó-tarjáninál 15 frt, a szirákinál 25 frt 50 kr. A könyvtár áll a b.-gyarmati körnél 149, a losonezinál 54, a nógrádinál 62, a salgó-tarjáninál 70 s a szirákinál 51 műből.

Vilim József testületi pénztáros minden minden tekintetben szabatos számadása szerint a testület vagyona volt 1880 frt 98 kr. miből kiadás volt 661 frt 4 kr. s így a testület jelenlegi vagyona 1219 frt 94 kr. A közgyűlés pénztárosnak a felmentvényt megadta. Az önszorgozási szövetkezet szervező bizottságának jelentése szerint a szövetkezet tagjainak száma 58, kik közül felvétel okmányát csak 43 vette át s tagdíjkép befolyt 53 frt 60 kr. A tantermuzeumra nevez kísérlet fog történni, hogy a Nógrádvármegyei muzeumban, bár beolvadva ugyan nem helyt foglalhasson. Kovács Ferencz losonezi közigyűjtő a múlt évben tiszteletbeli tagul választatván azért megköszönő épület levele végét ide írtatjuk.

De sőt kettős érteket tulajdonított a megtiszteltetésnek azért, mert a hazai tanítótestületeknek a jelen körülmények között ezred éves mulasztást kell pótolniuk s a gondjakra bízott kiskorú eseményeket — nemzetünk előreményeit — nemcsak művelni, hanem magyar állampolgárokká is kell nevelniük e nemcs törekvés körül pedig az erkölcsi, értelmi és anyagi támogatás minél belteresebb költése minden igaz hazának elengedhetlen kötelessége.

A tanítótestület minden egyes tagjához legszívesebben hártási üdvözlöleten eljuttatását kérve maradtam stb.

A közgyűlés a jelesekrol ismertetlen nem feledezett meg t. i. a testület tiszteletbeli tagjait Tóth József postmeg ei tanfelügyelőt, Lakits Vendelt, Somlyay Józsefet, Schneider, Istvánt választotta s a salgó-tarjáni körből (mivel körnek tiszteletbeli tagjai nem lehetnek) Rill József és Borbél J. Lajos tiszteletbeli tagokat átvette.

A jövő évi közgyűlés helyéül Balassa-Gyarmat jelöltetett ki. Végre a közgyűlés a rendező bizottságnak s kivált elnöke Oraszy Jenőnek, a kiváló szorgoskodásért, Nógrád-Verőce község előjárásának s közönségének a szívesvendég látásért Zubovits Fodor hunyvárszázadosnak hirtvees gyűjteménye megtékinthetős s szíves vendéglátásért, Kamtharer Ferenc t. kath. plebánosnak a tanításhoz szükségelt teregi szíves átengedéseért, a működőknek készséges fáradságukért, a részvényeseknek a közgyűlés megtartási helyéül átengedett társaskör helyiségeért s a testületi elnöknek, ki képzettségével, ügyszeregetével, a tanítótestületet a haza első tanítótestületi sorába emelte, fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A d. e. 11 órai vonattal Zelenka elnök vezetése mellett többen Visegrádra rándultak, honnan este visszatérve, következett másnap a közgyűlés utolsó mozzanata az eltávozás.

Wagner István.

Délmagyarországi ipar és mezőgazdasági kiállítás nyílt meg a temesvári kereskedelmi és iparkamara kezdeményezésére folytatán és Baross Gábor kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr öngyarmatosságának védnöksége alatt f. évi július 12-től szeptember 20-ig terjedő időben, mely vállalat országsszerte a legnagyobb érdeklődéssel találkozik és nagyszámú kiállító, valamint terfogati és építkezési méreteivel fogva, valameennyi eddig rendezett vidéki kiállítást jelentőség és terjedelmére nézve tulszárnyal.

Eladó sertés.

Rusznok Antal úr szécsényi gazdaságában eredeti Lovasy-féle mangolicza tenyésztés eladatik:

kan	3 éves	2 darab
"	2 "	4 "
emse	2-4 "	30 "
herelt	1 1/2 "	25 "
malacz	1 1/2 "	100 "

venni szándékozók Rusznok Antal úrnál Szécsényben (Nógrádvármegye) jelentkezzenek.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmú, nagy terjedelműt fogva a legelőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évtől immár öszi évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hetes forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, részleteinek rajzolatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tetetik az „Egyetértés”-t napjainkban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legteljesebb s e mellett tárgyalások határidőit egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s üzleti tudósításainak bősége s alaposágával má már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Valóban szorgoskodó társaságban, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legjelesebb termékeket is magyarul fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és bízatosan akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek elhízelési ára egy hóra 1 ft 80 kr., egy negyed évre 5 ft s egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatala küldendők. Mutasványszámot a kiadóhivatali kívánságra egy hóig ingyen és bérmentve küld.

Kék László könyvnyomdájába egy tanuló azonnal felvétetik.

Kárpáti

vörös afonyát

(frissen befőzött legjobb minőségű, kiloja 26 krajczárjával; nyersen, a hogyan leszedik, kiloja 12 krajczárjával) 5 kilos s azon felüli nagyságu bödönökben, utánvét mellett szállit

Pavlovsky Marie.
Prakfalu.

Eladó hentesüzlet!

41 év óta itt helyben fennálló, a legrealisabb vevő-körrel bíró, elsőrendű

hentesüzlet,

a tulajdonos előrehaladott kora miatt átadandó.

Bővebb értesítést

Baldenvégh József

üzletében nyerhetni. 3-3

1889. évi párizsi világkiállításon arany éremmel kitüntetve.

A világhírű pusztító TORD-TRIPE

kiirt patkányt, egeret és mezei vakondot anélkül, hogy más háziállatnak kárt okozna, mivel sem Arsenikumot, sem Phosport.

Strycheymint vagy más bármilyen mérget nem tartalmaz.

Könnyű alkalmazás! Biztos hatás!

Egy csomag ára 50 krajczár.

Visszont elárúsítóknak nagyobb árceddménynyel.

Elárúsítás B.-Gyarmat és környéke részére:

HUMMER MIHÁLY

fűszer-, festék-, thea- és rumkereskedőnél B.-Gyarmaton Kossuth-tér.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy helyben

Ehrenthal testvérek

cség alatt, szállítmányi-, bizonmányi- és ügynökségi üzletet nyitottunk.

Elvállalunk a vasúthoz és vasúttól mindennemű szállítást, továbbá bűrtorgonyozást és ezeknek tovább szállítást és minden e szakmába vágó dolgok lebonyolítását.

Továbbá eszközünk mindennemű gabna, hüvelyes vetemények és mazvak bizonmányi vetelet és eladását.

Végül a nagyérdemű közönség különös figyelmét felhívjuk azon körülményre, hogy az e szakmába vágó üzletek lebonyolításában a legelső házakkal úgy a fővárosban mint külföldön összeköttetésben állunk és így tehát a legmagasabb ár mellett eszközölhetjük úgy az eladást mint vételt.

Irodánk f. és július 15-től fő-utca Felső-féle ház. — Jelenlegi lakásunk szécsényi-utca 361. sz. alatt.

Tisztelettel

Ehrenthal Mór, Ehrenthal Samu.

Hirdetmény.

A b.-gyarmati „Népbank”-nál elzalogosított arany- ezüst értéktárgyak, melyek folyó évi május hó 1-ig sem meghosszabbítva, sem kiválva nem lettek, folyó 1891. évi október hó 5-én esetleg utána következő napokon, mindenkor délután 2 órakor az intézet hivatalos helyiségében megvárta árverésen elfognak adatni. Az aluljegyzett árverés alá kerülő zálogtárgyak 1891. évi szeptember hó 20-ig árverési költségek fizetése nélkül hosszabbíthatók meg, azontúl pedig minden költségen forint után 2 krajczár árverési költség fog számítani.

Árverés alá kerülnek a következő számú zálogtárgyak:

I. Könyv. 1, 19, 49, 50, 53, 58, 60, 70, 88, 93, 113, 118, 127, 170, 171, 177, 197, 199, 219, 227, 235, 259, 270, 281, 295 szám.

II. Könyv. 7, 29, 30, 35, 38, 53, 55, 59, 63, 68, 72, 84, 85, 94, 96, 111, 112, 113, 125, 127, 128, 137, 138, 144, 146, 153, 155, 156, 157, 158, 170, 171, 176, 179, 182, 183, 185, 186, 189, 191, 192, 194, 195, 198, 202, 203, 208, 222, 227, 228, 230, 232, 234, 236, 244, 251, 260, 263, 264, 265, 267, 274, 276, 277, 279, 282, 286, 291 szám.

III. Könyv. 1, 5, 10, 15, 21, 27, 30, 34, 39, 43, 44, 49, 52, 54, 58, 59, 62, 63, 72, 73, 79, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 94, 96, 97, 98, 99, 103, 109, 115, 116, 118, 119, 125, 131, 139, 140, 143, 149, 150, 152, 156, 162, 167, 168, 174, 186, 190, 191, 199, 203, 213, 215, 218, 225, 230, 232, 242, 253, 257, 259, 264, 274, 287, 288, 289, 293, 295, 296, 298, 307, 310, 317, 320, 324, 328, 332, 333, 334, 336, 342, 351, 353, 355, 356, 363, 365, 388, 391, 400, 401, 408, 410, 423, 425, 433, 435, 438, 439, 445, 449, 457, 462, 469, 470, 471, 472, 473, 475, 481, 485, 487 szám.

Kelt B.-Gyarmaton, 1891. évi augusztus hó 12-én.

Az igazgatóság.

Malom-bérlet.

Felső-Terényben egy két járatu jó hirtben álló vizimalom a molnár elhalálozása folytán 1892. január hó 1-től bérbe vehető. Érdeklődők Helbig Ida urnőnél nyerhetnek ugyanott felvilágosítást, kihez írásbeli kérdés is Felső-Terénybe utolsó posta Gyurgy (Hontmegye) intézhető.

1-3

21 275 -IV.-1891. sz.

Hirdetmény.

Ezzel közhírre tétetik, miszerint a phylloxera vastatrix rovar által pusztított szőlőterületeknek törvényhozásilag biztosított állami kedvezményekről és ezen kedvezmények elnyerése iránt követendő eljárásról szőlő és a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium által az 1891. évi I. törvényzárk magyar-azatúl kiadott 1533/1891. sz. alatti „Utasítás”-óf. Nagel Otto budapesti könyv-áru-nál 15 krajczár bolti árban megszerezhető.

Balassa-Gyarmaton, 1891. augusztus 31.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Cséplő-gépekre elsőrendű gépolaj

kiloja 48 krajczár.

Üszög ellenes szer:

Dupuy-féle magesáva

2 métermére buzára 1 kilogramm ára 25 krajczár.

Kapható:

HUMMER MIHÁLY

fűszerkereskedőnél B.-Gyarmaton,

kinél egy ügyes fiú tanulóak azonnal felvétetik.

EGY

a jegyzői téren szakavatós segédre van szükségem. A feltételek alul-írottul meg tudhatók. A hely azonnal elfoglalható.

Alsó-Petény, 1891. augusztus 11.

Jókúthy János,

köljegyző.

Hirdetés.

A primási drégelyi uradalom dejtári kerületében 110 — 115 mázsa, választott idejű termésű fehér bab áll eladásra készen; venni szándékozók szíveskedjenek írásbeli ajánlataikat a dejtári gazd. felügyelőséghez legkésőbb folyó évi szeptember 12-ig beadni.

Az urad. gazd. felügyelőség.